

Pastorale brief

Editie 20 - 22 juli 2021

Parochies H. Norbertus, H. Christoffel en Thomas a Kempis

Anderhalf jaar niet alleen maar: kan niet, mag niet, durf niet

Pastoor Ton Huitink

Vakantie en verkassen

De vakantie is voor mij begonnen. Terwijl ik dit schrijf, is het bij mij op zolder al flink veranderd. De gezellig zolderkamer is inmiddels voorzien van gevulde boekendozen. Medio augustus zal ik mijn huidige rijtjeswoning gaan verruilen voor de pastorie in Hasselt. In mijn 19 jaar priesterschap wordt dit de 11e verhuizing. De vijf benoeringen die ik in die 19 jaar heb mogen ontvangen, brachten telkens weer twee verhuizingen met zich mee. De reden was iedere keer, dat het huis waar ik zou gaan wonen nog niet klaar was. Of er

woonde nog een voorganger, of er moest nog veel aan gerenoveerd worden. Ik klaag niet hoor, maar als ik erover nadenk is het wel veel.

Niet alleen kommer en kwel

Nu ik het toch over nadenken heb, komen als vanzelf ook de gedachten naar boven die betrekking hebben op de afgelopen anderhalf jaar die we hebben doorgemaakt vanwege

het Covid19-virus. Bij het aanbreken van de vakantie is het niet zo gek om nog eens terug te kijken op die periode. Niet

om allerlei negatieve en teleurstellende zaken te benoemen. Die kennen we allemaal. Wat mij meer plezier brengt, is het naar boven halen van wat wel gelukt is en wat we wel hebben kunnen doen. Het was echt niet alleen maar een periode van: 'We mogen niet, we kunnen niet en we durven niet.'

Intensiever contact

Voor mij persoonlijk was het een grote vreugde om weer intensiever met mijn collega's in het pastoraal team contact te hebben. Voorheen spraken en zagen we elkaar één keer per twee weken tijdens onze teamvergadering. Dat werd begin maart 2020 anders. Wij waren als pastoraal team bijna allemaal aanwezig bij de dagelijkse eucharistieviering in de basiliek. Gelegenheid genoeg om ervaringen te delen voor en na de mis. En ook om samen te ondervinden dat 1,5 meter afstand houden in de liturgie nog best een dingetje is.

Creatief worden

Maar het nieuwe 'normaal' heeft ons in meer opzichten creatiever gemaakt. Er moest een livestream komen om de vieringen toegankelijk te maken voor de parochianen. Wij moesten flink experimenteren met digitaal vergaderen, want net als iedereen werden ook wij niet geacht fysiek de koppen bij elkaar te steken. Stukje bij beetje is de benodigde apparatuur aangeschaft. En met horten en stoten hebben wij ons de nieuwe vaardigheden eigen gemaakt. Bij dit alles was steeds de belangrijkste vraag: hoe kunnen wij

toch contact blijven houden met onze parochianen. Want de uitoefening van de pastorale zorg moest beperkt blijven tot het uiterst noodzakelijke. Fysiek zat alles gewoon op slot. Dan moet je wel iets anders bedenken.

Pastorale brief

Het idee van een pastorale brief werd geboren. Wij doopten het nieuwe periodiek 'pastorale nieuwsbrief' maar over die naam kwamen al snel opmerkingen onze richting uit. In ons periodiek staat geen 'nieuws' dus moet je het zo ook niet noemen. We konden ons daar iets bij voorstellen en hebben de naam veranderd in pastorale brief. Gelet op de vele positieve reacties op de pastorale brieven, durf ik wel te stellen dat die manier van contact houden met parochianen goed is gelukt. Het is mijn verwachting dat wij, ook als alles weer 'normaal' is, de pastorale brief in stand zullen houden. Het is voor ons als pastoraal team een belangrijk medium geworden om de parochianen te informeren over wat wij doen en wat ons bezighoudt.

Geloofsverdieping

Een ander mooi en waardevol initiatief dateert van vlak voor de beperkingen. Ik doel op het project 'Nieuwe ruimte' dat gericht is op geloofsverdieping. Dit project is in het najaar van 2019 opgestart door de diakens André van Boven en Michael Buijckx. Zij brachten belangstellende parochianen samen om te spreken over geloven in deze tijd. De eerste cyclus van vijf bijeenkomsten heeft in Zwolle plaatsgevonden. Het vervolg kwam tot stand in Kampen en is na de lockdown van maart 2020 op digitale wijze voortgezet. Zo merkten de collega's dat het mogelijk is om een

geloofsgesprek te voeren door middel van digitale bijeenkomsten. Een vervolg kwam er in het voorjaar van 2021 met het project 'leerThuis' voor parochianen uit al onze drie parochies. Het blijkt een aantrekkelijk aanbod te zijn, mede omdat mensen het thuis achter hun computer kunnen meemaken. Ook deze nieuwe vorm van geloofsverdieping gaan wij voortzetten in het najaar.

Lokale initiatieven

Vanuit de geloofsgemeenschappen zelf is er ook van alles georganiseerd om de onderlinge band niet te verliezen. Zo is een dagelijkse digitale gebedskring begonnen, waarin ieder vanuit zijn of haar eigen woning op een vaste tijd (18.30-19.00) het avondgebed of de rozenkrans kan meebidden. Ook is er een telefooncirkel georganiseerd, waarbij parochianen elkaar in een keten enkele malen per week, soms dagelijks, bellen om een praatje te maken. In het verlengde hiervan word ik zelf gebeld door contactpersonen in de parochies die mij op de hoogte houden van het wel en wee van parochianen. Op die manier kunnen mijn collega's en ik elkaar goed op de hoogte houden over zaken die in de locaties spelen, zowel op organisatorisch als op persoonlijk gebied. Natuurlijk bellen de teamleden ook op eigen initiatief regelmatig met individuele parochianen. Dat werd en wordt nog altijd zeer gewaardeerd.

Samen sterk

Terugkijkend ben ik eigenlijk best trots op hoe wij allemaal ons hebben ingezet om er iets van te maken. Wij hebben ons goed door een nare periode heen geslagen, zij het ook met

vallen en opstaan. We zijn niet in een hoekje blijven zitten en met elkaar bleek er veel mogelijk te zijn. Iedereen heeft daar een eigen steentje aan bijgedragen. Al die mooie initiatieven van de afgelopen tijd geven vertrouwen. Uit ervaring weten wij nu, dat wij samen veel aankunnen en dat wij niet bang hoeven zijn voor de toekomst. Dat laatste bevestigt mij in een oude overtuiging: ik heb altijd geleerd dat je een 'monster' niet uit de weg moet gaan, maar recht in de ogen moet kijken. Alleen zijn wij nergens, maar samen kunnen we ieder 'monster' op onze weg verslaan.

**Ik wens u allen
een goede zomertijd toe!**

Solidariteit

Diaken Fokke van Dalen

Achtste werk

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp als het gaat over de opwarming van de aarde. Paus Franciscus heeft ons daar in 2013 al opmerkzaam op gemaakt in zijn encycliek 'Laudato Si'. Hij heeft duurzaamheid zelfs als achtste werk van barmhartigheid bestempeld. En niet voor niets.

Dichtbij

De verhoogde uitstoot van CO² leidt tot verandering van het klimaat, zo betogen natuurwetenschappers al heel lang. Heden ten dage komt dat onder meer tot uiting in extreem hoge temperaturen aan de westkust van Amerika, in Canada en zelfs in Siberië. De gletsjers in de hele wereld en de poolkappen smel-

ten in hoog tempo. Sinds het weekeinde van 17 en 18 juli 2021 is het ontegenzeggelijk ook bij ons zeer dichtbij gekomen.

Stortvloeden

Hevige regenval in het Duitse Eifelgebied, de Belgische Ardennen en het zuiden van ons eigen Limburg veranderde lieflijke beekjes in woeste watermassa's. Die stortvloed van water perste zich met geweld door de straten en pleinen van dorpen en steden. De gevolgen zijn vreselijk: er zijn vele dodelijke slachtoffers te betreuren in Duitsland en België, duizenden gezinnen zijn op slag dakloos en de materiële schade is niet te overzien. In Nederland is toeristische trekpleister Valkenburg zwaar getroffen.

Hoop vervlogen

De overstromingen treffen iedereen in het rampgebied, maar het meest van al kwetsbare groepen. Velen van hen hadden door de coronacrisis al weinig tot geen reserves meer. Ondernemers in de horeca-sector zijn de lockdowns van de afgelopen jaren nog lang niet te boven. Het laatste restje hoop op een goed seizoen in de zomermaanden is vervlogen als gevolg van de watersnood die iedereen heeft

overvallen.

Respons gevraagd

Een antwoord op deze en andere uitdagingen in de wereld kan

alleen liggen in meer solidariteit. Als Nederlanders leven we in een samenleving waar het voor velen over het algemeen goed toeven is. Dat heeft niet alleen te maken met onze collectieve rijkdom en met de vrijheden die we hier genieten. Net zo belangrijk zijn de sterke solidariteitsnetwerken, die we hebben ingebouwd in het sociale leven en die ervoor zorgen dat we niemand hoeven achter te laten. Daar waar

wel individuele nood is, zien we vaak mensen opstaan om te helpen. Het is het resultaat van een eeuwenlange christelijke traditie van open staan naar de wereld en van solidariteit en een creatieve houding naar elkaar. Maar de uitdaging die nu op ons afkomt, kunnen wij als klein land niet op nationaal niveau het hoofd bieden.

Internationale aanpak

De veranderende klimatologische omstandigheden in deze 21ste eeuw vragen om innovatieve aanpassingen op wereldschaal. Alle landen overal ter wereld zullen moeten bijdragen aan de bestrijding van de opwarming en de rampzalige gevolgen ervan. Onze landgenoten in Zuid-Limburg kunnen de oplossing voor het probleem van de watersnood niet op provinciaal niveau realiseren maar moeten kunnen rekenen op de steun en bescherming van de nationale overheid. Evenmin is een individueel land in staat om het probleem van de wereldwijde opwarming van de aarde zelf

aan te pakken maar is internationale samenwerking de aangegeven route naar een oplossing.

Perspectief

Het noodfonds (giro 777) voor de hulp aan door de watersnood getroffen mensen vertoont tot nu toe een goede groei. In mijn ogen is het een teken van solidariteit met elkaar, ook als het gaat om landgenoten die soms wel 300 km verderop wonen. Laten wij hopen en bidden dat ook de internationale solidariteit een grote vlucht gaat nemen en onze kinderen overal ter wereld uitzicht gaat bieden op een leefbare toekomst.

Vlaams perspectief

Diaken André van Boven

Verlies

Het zal zo'n 47 jaar geleden zijn dat ik mijn geboortestreek achter me heb gelaten. In Zeeuws-Vlaanderen zijn geen voorzieningen voor voortgezette studie en dus trek je als 18-jarige de Westerschelde over, naar de 'overkant', daar waar de wijde wereld begint. Er veranderde veel. Terneuzen was niet langer mijn thuis, het werd een plaats om af en toe te bezoeken. Mijn Zeeuwse tongval is met de jaren verdwenen. En als ik tegenwoordig mijn familie opzoek, herken ik amper de straten van mijn jeugd. Dat voelt dan als verlies: ik ben iets dierbaars kwijtgeraakt, het is voltooid verleden tijd geworden.

Maar toch

Tegenover die ervaring van iets kwijtgeraakt zijn, staat wel iets

anders. Het gebeurt mij regelmatig, dat ik mijn Vlaamse afkomst herken in wie ik tegen kom en in wat ik meemaak. In de polder ontmoet ik regelmatig Zeeuwen. Na de drooglegging van Oostelijk Flevoland in de zestiger jaren hebben mijn streekgenoten hier op allerlei manieren een bestaan opgebouwd. Hun dialect te horen bezorgt mij een warm gevoel. Bij de voorbereiding van Nederlandse bruidsparen op hun kerkelijk huwelijk maak ik graag gebruik van materiaal dat door de Vlaamse Kerk is ontwikkeld. En op mijn boekenlijst prijken onevenredig veel Belgische schrijvers. Die hebben met elkaar gemeen dat zij de Kerk een warm hart toedragen maar hun ogen niet sluiten voor wat beter moet. Zij zijn loyaal en kritisch, die houding spreekt mij aan.

Aartsbisschop

Eén van die schrijvers is kardinaal Jozef de Kesel, de bisschop van Mechelen-Brussel. Van zijn hand verscheen in juni een klein boekje over de plaats van geloof en godsdienst in een seculiere samenleving. Het is een verrassende kijk op de situatie van de RK kerk in de moderne samenleving (de Belgische maar evenzeer de Nederlandse). Ik wijd er graag een paar alinea's aan.

Bepalend christendom

De kardinaal richt zijn aandacht om te beginnen op het verleden. Tot aan de 20ste eeuw is de cultuur waarin mensen leefden doordrenkt geweest van de godsdienst. Het denken, de moraal, het recht, de politiek en de kunst zijn eeuwen lang bepaald door de religie. In het Westen vervult het christendom de rol van dragende religie in de cultuur.

Moderniteit

Na de Reformatie en de Verlichting verandert dat. De centrale betekenis van de godsdienst verdwijnt. Ze kan nog wel aanwezig zijn in de samenleving, maar wordt een zaak van vrije en persoonlijke keuze van de burger. Een privé-aangelegenheid dus. Op de plaats van het geloof in God en van de zorg om de eindbestemming van de mens, komen nu de waarden van vrijheid, emancipatie en vooruitgang. Alle aandacht gaat uit naar de mens die zijn lot in eigen handen neemt.

Concilie

In de pastorale constitutie 'Gaudium et Spes' van het 2de Vaticaanse Concilie speelt de Kerk in op de veranderde omstandigheden in de wereld. Zij gaat zichzelf verstaan als een teken

voor de wereld, niet meer als een instantie die alles bepaalt en alles bestuurt. Zij staat niet vijandig tegenover de moderne en seculiere cultuur maar levert haar bijdrage aan het maatschappelijk debat en zet zich in voor een menswaardige wereld.

Toekomst

In het verlengde van de ziens-

wijze van de Concilievaders verwacht de kardinaal voor de toekomst een Kerk met vier kenmerken:

- een **bescheiden** Kerk die haar plaats kent en aanvaardt;
- een **kleinere** Kerk die niet meer overal maar wel op voldoende plaatsen haar uitstraling heeft;
- een **belijdende** Kerk die haar identiteit kent en er voor wil staan;
- een **open** Kerk die meeleeft met het lief en leed van de wereld en solidair is met de mensen van deze tijd.

Voorbij de krimp

In onze parochies gaat het vaak over de 'krimp': minder gelovigen, minder vrijwilligers, minder pastores en de dreiging van minder kerkgebouwen. Wij zijn geneigd om die ontwikkelingen alleen maar als negatief te zien. Dan brengt die krimp ons in de krimp. De aartsbisschop van België zet het plaatje in een ander licht. Om voor de wereld een teken te zijn van de liefde Gods hoeft de Kerk niet overal aanwezig en niet allesbepalend te zijn. Als er maar voldoende plaatsen blijven, waar zij haar echte identiteit laat zien en kan uitdragen. Niet tegen maar mét de mensen, niet naar binnen gekeerd maar van harte solidair met de samenleving, niet eenzaam in een glazen huis maar met twee voeten in de modder van de praktijk van het leven.

Ruimte

Ik mag dan iets van mijn Vlaamse wortels zijn kwijtgeraakt, dit van origine Vlaamse perspectief van kardinaal de Kesel maakt veel goed. Soms moet een mens het nodige verliezen om ruimte te winnen voor iets onverwachts en nieuws.

Jongerenweekend op Ameland

Nu de Wereld Jongeren Dagen (WJD) als gevolg van de Covid19-pandemie niet mogelijk zijn, organiseert de werkgroep Jong Katholiek een jongerenweekend in eigen land. Op 14 t/m 16 januari 2022 zijn geïnteresseerde jongeren welkom op het eiland Ameland. Het wordt een aantrekkelijke happening met strand en zee op loopafstand, een Eucharistieviering met de bisschop als hoofdcelebrant, een avond van barmhartigheid, inhoudelijke en creatieve workshops, geloofsgesprekken en nog veel meer.

Leeftijd: jongeren van 15 tot en met 30 jaar
Kosten: € 85,-
Aanmelden: vóór 4 januari 2022

Info: wjf.jongkatholiek.nl
Vragen: d.buhler@bisdomrotterdam.nl

WJD
@home
AMELAND
JONGERENWEEKEND
15-30 JAAR

STA OP EN KOM IN BEWEGING
vgl. Handelingen 26, 16

14 - 16 januari 2022

Jong Katholiek **JONG KATHOLIEK**

Colofon

De pastorale brief is een tijdelijke uitgave van het pastoraal team in Coronatijd. De brief is gericht aan alle parochianen. De leden van het pastoraal team zijn als volgt te bereiken:

Ton Huitink: 06 - 20 57 06 69
a.huitink@pastoraalteam.com

Jaap Scholten: 06 - 31 17 93 54
j.scholten@pastoraalteam.com

Jeanne Gerretzen: 06 - 12 78 24 35
j.gerretzen@pastoraalteam.com

André van Boven: 06 - 57 54 11 73
a.vanboven@pastoraalteam.com

Vieringen online

Een aantal weekendvieringen in onze parochies zijn te volgen op de site www.kerkdienstgemist.nl. Kies op die site eerst de gewenste plaatsnaam en gebruik daarna de hieronder vermelde zoektermen:

Zwolle: 'OLV Basiliek Zwolle'
Dronten: 'Ludgeruskerk'
Lelystad: 'Petruskerk'
IJsselmuiden: 'O.L. Vrouwe onbevleete ontvangen'
Kampen: 'Buitenkerk'

Herfte Wijthmen is te vinden op www.youtube.com
Zoekterm: 'RK kerk Herfte Wijthmen'